

La torre de Can Ginestar

Text > XAVI XARGAY I OLIVA

Foto > ANNA FERRER I MARTÍNEZ

Des de la torre de Can Ginestar es gaudeix, probablement, de la millor vista del Pla de l'Estany. És una torre de telegrafia òptica de la línia militar Girona-Vic per Olot, construïda el 1849, just quan arreu d'Europa s'estava eliminant aquest mètode de comunicació. (Aquest decalatge em fa preguntar per quins set sous, en aquest país, quan fem la guerra, sentim la imperiosa necessitat de recuperar els hàbits més violents. Suposo que la brutalitat de les guerres carlines —i la que vindria després— exigia fer-nos primitius: si ens hem de matar, fem-ho a garrotades; si ens hem de comunicar, fem-ho amb les beceroles més simples, no fos cas que ens entenguéssim.) La torre, arquitectònicament, no té cap encant: quadrada amb base atalussada, amb nombroses espitlleres de foc emmarcades amb maons, dues plantes i un fossat. Potser acabada d'estrenar i amb l'aparell de braços metàl·lics gastava aires èpics; ara sembla un queixal cariat en una zona geogràficament estratègica.

La serra de Can Ginestar és una xarnera entre els dos rostres de la comarca: les terres plàcides i minerals de llevant i les agrestes i vegetals de ponent. Cap a l'est, es perfilen —amb precisió calligràfica si bufa la tramuntana— les Alberes, el Montgrí, els Àngels; lluentaja la badia de Roses; es delimita l'estany; s'estenen Banyoles (el monestir i Santa Maria, la torre de Can Trull i els pisos de "la Caixa": un *skyline* prou representatiu, illuminador) i Fontcoberta amb el seu apèndix urbanístic de Melianta i Mata, i el polígon de

Pont-xetmar; la carretera de Sant Miquel, que rasura els boscos, i la variant que enlletgeix els camps com una navalla *buñueliana*; i, en primer terme, el puig de les Gitanes, el puig Clarà i el puig de Can Tista, que amaguen la part nord de l'estany. Sant Patllari impedeix que la vista llisqui fins a Girona. A ponent, s'albira la vall de Campmajor, amb el Golany i Falgons; les muntanyes de la Garrotxa; més a l'esquerra, Rocacorba; més a la dreta, els cims dels Pirineus, tot i que no es veuen el Canigó i el Mont, els punts referencials de la comarca.

La torre de Can Ginestar convida a reflexionar sobre el sentit de la comarca. Geogràficament, són dues; històricament, s'hi troben la profunditat, a vegades sinistra, de la muntanya amb la mediterraneïtat de la plana empordanesa; ideològicament, topen el carlisme garrotxí i el federalisme empordanès; geològicament, és vegetal i mineral, són terres grasses i volcàniques; i, com un melic, l'estany.

Assegut al matusser i tendre banc de fusta, penso que Marina Garcés té raó quan afirma que, més que la història, «potser la geografia —no com a disciplina, sinó com a manera d'estar en el món— ens pot ajudar a respondre» a la pregunta d'on som. Som en una comarca que no és aquesta comarca, en un espai on classicisme mediterrani i atavisme volcànic es donen la mà, en un camp de batalla on topen diferents maneres d'entendre el país, en un lloc que, malgrat les guerres, em fa saber que els contrastos ens consoliden i les oposicions ens defineixen.

S'hi està bé, aquí.

